

Inleiding op Joël

Et boek Joël is et twiede boek van de verzaemeling van de zonuunde Twaelf Profeten. Disse verzaemeling van profeteboeken is vermoedelik in de vierde of dadde ieuw v.Chr. tot staand kommen. Et boek is nuumd naor de profet die vermelded wodt in et opschrift in 1:1. Over him is weinig bekend. Meerstal wodt anneumen dat Joël profeteerde in Juda en Jeruzalem. Goenend gaon d'r van uut dat zien optreden in de laeste decennia veur de verovering van Jeruzalem in 586 v.Chr. plakvunnen het. Neffens aanderen is et boek Joël et best te begriepen aj' d'r van uutgaon dat et nao de Babylonische ballingschop (586-539 v.Chr.) schreven is. Et zol dan omdebi'j 400 v.Chr. tegen de Judese leiders richt wezen, meugelik naor anleiding van een gröshippersplaoge (1:4).

Et boek Joël het verschillende profetische tekstsoorten, zoas de oproep tot jammeren en boetedoen en de toezegging van zegen en herstel. Now es is de profet an et woord, dan God zels weer. De toon is diepgaond mit een protte emosie. De stiel van et boek is poëtisch, mit parrellismen, beelden en klaankpetronen. Treffend is de beschrijving van et oprokken van et gröshippersleger (2:1-11).

Et centraole thema is de 'dag van de Heer'. Dat is een dag van oordiel en verwoesting, mar toegelieke ok een dag die verlossing en overdaod brengt veur wie tot inkeer komt. Et boek het de bedoeling om de toeheurers op te roepen tot boete en inkeer.

In Joël kuj' twie patten onderscheiden. Et eerste pat (1:2-2:17) schildert de verwoesting van et laand in et teken van de naoderende dag van de Heer. Et slöt of mit een oproep tot inkeer. In et twiede pat (2:18-4:21) wodt herstel van et laand en uutstotting van God zien geest beloofd as et volk tot inkeer komt. Dit pat slöt of mit een verni'jde beschrijving van de dag van de Heer, waor now ok de volken rondom Israël in betrokken wodden.

1 Dit bin de woorden die de Heer richtte tot Joël, de zeune van Petuël.

Et verwoeste laand

2 Luuster naor mi'j, ooldsten,
 luuster allemaole naor mi'j, inwoners van et laand!
 Is zoks as dit wel es gebeurrd in jim daegen
 of in de daegen van jim veuroolden?

3 Vertel et an je kiender,
 en laoten je kiender et an heur kiender vertellen
 en heur kiender an et volgende geslacht.

4 Wat de iene gröshipper overleut, het de twiede ofknaegd,
 wat de twiede nog overleut, het de dadde ofmi'jd
 en wat nao de dadde overbleef, het de vierde kaelvreten.

5 Wor wakker, zoeplappen, en goele,
 bast uut in gejammer, drinkers van wien,
 om et sap van de droeven dat jim ontneumen is.

6 Mien laand is de prooi wodden van ien volk,
 een machtig niet te tellen volk,
 mit tanen as van een lieuw,
 geweldige kaeken as van een liewinne.

7 Et mackte dooie takken van mien wienstok
 en braandhooft van mien viegeboom:
 naekend en kael bin ze, ommegooïd,
 de wienraanken bin vael wegtrokken.

8 Jammer – as een jonge bruid die heur in et zwat hult,
 rouwend om de man van heur jonkhied.

9 Waor is nog graon of wien
 veur offers in de tempel van de Heer?
 De priesters, zien knechten, treuren.

10 Et veld is verwoest,
 de dreuge grond treurt,
 want et koren is vernield,
 de wien verdreugd,
 de eulie verleuren.

11 Toon je versleughied, boeren,
 bast uut in gejammer, wienboeren,
 om de weite en om de gaste,
 want de oogst van et veld is verleuren gaon.

12 De wienstok is verdreugd,
 de viegeboom verdreugd;
 grenaatappel, dadelpalm en appelboom,
 ja, alle bomen bin verdreugd.
 Verdreugd is ok de bliedschop onder de meensken.

13 Priesters, struup je rouwkleren an,
 raos et uut, knechten van et alter,
 breng de nacht deur mit klaegen, knechten van mien God,
 want offers van graon en wien bin God zien tempel ontzegd.

14 Kondig een vaastentied of
 en roep op tot een plechtige saemenkomst,

verzaemel de ooldsten en alle inwoners van et laand
 in de tempel van de Heer, jim God,
 en roep luud tot de Heer!
 15 O angstwekkende dag!
 Vlakbi'j is de dag van de Heer,
 de dag van ondergang die komt van de Ontzagwekkende!
 16 Is et eten niet veur oonze ogen verdistreweerd?
 Is de vreugdezang niet stille wodden in de tempel van oonze God?
 17 Et zaod rust ommenocht in de verdreugde eerde,
 de veurraoden bin verwoest,
 de graonschuren bin vernield:
 verleuren is et graon.
 18 Heur hoe et vee beult:
 koenen dolen mar wat rond
 want nargens kun ze weiden,
 alderdeegst schaopen en geiten wodden strafft.
 19 Tot jow, Heer, roep ik,
 now et gruun veur et vee deur vuur verteerd is
 en een vlamme de bomen verschruuid het.
 20 Alderdeegst de dieren van et veld roepen om jow,
 now iedere waeterstroom opdreugd is
 en et laeste gruun deur vuur verteerd is.

Naoderend onheil

2 Blaoze de ramshoorn op de Sion,
 blaوزه alaarm op mien heilige barg;
 laot alle inwoners van et laand beven van veralderaosie:
 de dag van de Heer komt! Hi'j is vlakbi'j!
 2 Et is een dag van duusternis en donkerte,
 een dag van driegende, donkere wolken.
 As et locht van de ni'je morgen over de bargaen,
 zo naodert een groot en machtig volk,
 zoas d'r gienertied teveuren west is
 of iens nog zal wezen tot in et veerste naogelacht.
 3 Heur veurhoede is een verterend vuur,
 heur achterhoede een verschruuiende vlamme;
 as de tuun van Eden ligt et laand veur heur,
 achter heur blijft een kaele woestijn.
 Niks en gieniene kan ontkommen.
 4 Et is krek as et peerden binnen,
 as striedpeerden draeven ze deur;
 5 as et rattelt van striedwaegens
 klinkt heur opmars over de bargtoppen,
 as et knetteren van stro dat in et vuur verteert,
 as een machtig volk dat him opmaekt veur de stried.
 6 Bi'j et zien van zoks krimpt iederiene innenneer,
 alle gezichten verschiene.
 7 Heldhaftig kommen ze anstroezen,
 as strieders beklimmen ze de muren.
 Iederiene hooft vaaste an zien eigen weg,
 niet iene wiekt d'r van of;

8 gieniene van heur drokt een aander an 'e kaante,
iederiene hooft zien eigen plak.

Ok as d'r goenend sneuvelen deur tegenstaand,
verbreken ze heur geleder niet.

9 Ze bestormen de stad,
ze klimmen over de muren henne,
ze dringen de huzen binnen,
ze kommen as dieven deur de veensters.

10 Bi'j die aanblik beeft de eerde,
siddert de hemel;
zonne en maone wodden verduusterd,
steerns doven heur glaans.

11 Want et is de Heer –
zien stemme schalt veur zien leger uut,
zien striedkrachten bin almachtig,
zien bevel wodt mit groot vertoon volbrocht.
Ja, groot en ontzagwekkend is de dag van de Heer,
wie kan die dag deurstaon?

12 Daorumme – zegt de Heer –, keer now
weeromme naor mi'j mit hiel je hatte en
begin te vaasten, te treuren en te rouwen.

13 Niet je kleren moej' scheuren, mar je
hatte. Keer weeromme tot de Heer, jim
God, want hi'j is genaodig en vol liefde,

geduldig en trouw, en genegen tot verge-
ving. 14 Misschien kikt hi'j nog es naor
zien vonnis, komt hi'j d'r op weeromme
en lat hi'j toch wat van zien zegen over,
zodat jim weer graon en wien offeren
kunnen an de Heer, jim God.

15 Blaoze de ramshoorn op de Sion,
kondig een vaastentied of
en roep op tot een plechtige saemenkomst.

16 Breng et volk bi'jenneer,
laot hiel Israël him wasken.
Breng de oolde meensken tegere,
verzamel de kiender, ok de kleinties an de bost.
Laot de breugeman opstaon van et bruidsbedde,
laot zien bruid tot de slaopkaemer uut gaon.

17 Priesters, knechten van de Heer,
begin een smeekbede in de tempel,
tussen alter en veurhal:
"Och Heer, speer jow volk, jow eigendom,
geef et niet pries an spot en schimpen van aandere volken.
Waorumme zollen zi'j schimpen meugen:
"En waor is now heur God?""

Belofte van herstel en zegen

18 Dan zal de Heer et opnemen veur zien
laand en him ontfarmen over zien volk.

19 De Heer geeft zien volk dit bescheid: Ik
zal jim weer overdaodig veurzien van,
wien en eulie. Ik zal jim niet meer pries-
geven an de spot van aandere volken.

20 Ik zal jim vrijmaeken van de vi'jaand
uut et noorden, ik zal him verdrieven naor
een dreug en woest laand. Ik zal him
utenneer slaon naor et oosten en naor et
westen, en him de zee in drieven. Dan zal
een staank opstiegen, de geur van bedarf
stiegt op van him die zokke grote daoden
dee.

21 Wees niet bange meer, akkers, bast uut in gejubel,
want de Heer dot grote daoden!
22 Wees niet bange meer, dieren van et veld,
want een klieid van gruun bedekt de woestijn,
de bomen dregen volop vrucht,
viegeboom en wienstok geven heur riekdom.
23 En jim, kiender van Sion, wees bliede
en bast uut in gejubel om de Heer, jim God,
want hi'j gef't regen om je op te hevelen, hi'j lat de regen overdaodig op
je daelekommen,
vroege regen en laete regen, ieder op de juuste tied.
24 De döskvloeren liggen weer vol mit graon,
de pastonnen lopen over van wien en eulie.

25 Ik zal jim schae betaelen veur de oogst
van jaoren die deur al die zwaarms grös-
hippers opvreten is, deur mien grote leger,
da'k op jim ofstuurd hadde. 26 Ie zullen
weer volop te eten hebben, meer as ge-
noeg, en ie zullen de naeme van de Heer,
je God, priesen, want ik hebbe wonder-

baorlik mit jim haandeld; gienertied zal
mien volk weer te schaande maekt wod-
den. 27 Dan zuj'm inzien dat ik in Israël
zien midden bin, dat alliend ik, de Heer,
jim God bin; gienertied zal mien volk
weer te schaande maekt wodden.

3 Daornao zal dit gebeuren:
Ik zal mien geest uutgieten over al wat leeft.
Jim zeunen en dochters zullen profeteren,
oolde meensken zullen dromen dromen,
en jongeren zullen droombeelden zien;
2 alderdeegst over knechten en meiden
za'k in die tied mien geest uutgieten.
3 Dan za'k tekens geven
an de hemel en op eerde:
bloed en vuur en kolommen van rook,
4 de zonne veraandert in duusternis
en de maone in bloed.
Dan komt de dag van de Heer,
groot en ontzagwekkend.
5 Dan zal iederiene die de naeme van de Heer anropt ontkommen:
op de Sion, in Jeruzalem, is een toevlocht te vienen,
zoas de Heer beloofd het;
iederiene die hi'j ropt zal redded wodden.

De dag van de Heer

4 In dezelde tied da'k et lot van Juda en
Jeruzalem vanni'js opbouw, 2 za'k alle
volken bi'jenneer brengen en ofvoeren
naor de vallei van Josafat om daor een
oordiel over heur te vellen. Want zi'j heb-
ben mien volk Israël, mien eigendom, on-
der vremde volken verstri'jd, zi'j hebben
mien laand verpat 3 en om mien volk
dobbeld; zi'j hebben jonges ruild tegen

waegenloopse vrouwluden en maegies
verkocht veur wien, om heur te bedrin-
ken.

4 Jim, inwoners van Tyrus en Sidon, en
jim, Filistijnen, wat daenken jim wel?
Woj'm jim op mi'j wreken? Woj'm wat
tegen mi'j ondernemen? Vot-en-daolik
laot ik jim daoden op jim eigen heufd
daelekommen. 5 Jim hebben mien goold
en zulver pakt en al mien kostberheden

naor jim peleizen brocht. 6 Jim hebben de inwoners van Juda en Jeruzalem an de Grieken verkocht en heur zo van heur eigen grond verdreven. 7 Mar ik hael heur weeromme van et plak waor jim heur

naor verkocht hebben. Jim daoden zullen op jim eigen heufd daelekommen: 8 ik laot jim zeunen en dochters deur de inwoners van Juda verkopen an de Sabeners, veer van hier – de Heer het zegd.

9 Roepe de volken op:
 Bereide je veur op de stried,
 laot je helden antreden,
 laot al je strieders now de stried angaon!
 10 Smede je ploegiezers mar omme tot zweerden
 en je snumessen tot speren,
 en laot de zwakke him een held betugen.
 11 Haost je, volken rondomme, verzaemel je.
 – O Heer, stuur dan jow legermacht daorhenne! –
 12 Laot de volken antreden,
 laot ze optrekken naor de vallei van Josafat;
 daor za'k mien oordiel over heur vellen.
 13 Slao de zichte d'r in,
 et is tied om te oogsten.
 Kom de wienpasse treden,
 de pastonne is vol,
 de tonnen lopen over,
 heur misdaoden bin niet te tellen.
 14 Dichte drommen bi'jenneer in de vallei van et oordiel!
 Naobi'j is de dag van de Heer. Daor zal hi'j oordielen!
 15 Zunne en maone wodden verduusterd,
 steerns doven heur glaans.
 16 De Heer brult vanof de Sion,
 hi'j gromt vanuut Jeruzalem,
 zodat hemel en eerde beven.
 Mar veur zien volk is de Heer een toevlocht,
 Israël gefit hi'j bescharming.
 17 Dan zuj'm inzien dat ik, de Heer, jim God,
 wone op de Sion, mien heilige barg.
 Jeruzalem zal een heilige stad wezen;
 vremenzen zullen d'r niet meer ingaon.
 18 Dan, in die tied,
 zal de wien van de bargaen druppen
 en de melk van de heuvels stromen;
 alle waeterstromen van Juda zullen broezen,
 en in et huus van de Heer ontspringt een bron
 die alderdeegst et dreugste woestijndal natmaekt.
 19 Mar Iegypte wodt een onlaand
 en Edom een kaele woestijn,
 om heur misdaoden tegen Juda,
 om et onschuldich bloed dat ze daor vergeuten hebben.
 20 Gienertied gaot Juda d'r onderdeur
 en Jeruzalem blift altied bewoond.
 21 Zo'k die bloedschuld niet wreken?
 O grif za'k die wreken!
 Want de Heer woont op de Sion.

